

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

ISSN 1857-0623

E-ISSN 2587-3636

Tip C

ACTA

ET

COMMENTATIONES

Științe ale Educației

REVISTĂ ȘTIINȚIFICĂ

Nr. 2(44), 2026

DOI: <https://doi.org/10.36120/2587-3636.v44i2>

Chișinău, 2026

Redactor-șef: LUPU Ilie, profesor universitar, doctor habilitat (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău)

COLEGIUL DE REDACȚIE:

BARBĂNEAGRĂ Alexandra, conferențiar universitar, doctor (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău);

COROPCEANU Eduard, profesor universitar, doctor (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău);

ANTOCI Diana, conferențiar universitar, doctor habilitat (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău);

CHIRIAC Liubomir, profesor universitar, doctor habilitat (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău);

CIORBĂ Constantin, profesor universitar, doctor habilitat (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău);

DUCA Gheorghe, academician al AȘM, profesor universitar, doctor habilitat (Academia de Științe a Moldovei);

RUSNAC Gheorghe, academician al AȘM, profesor universitar, doctor habilitat (Academia de Științe a Moldovei);

GAINDRIC Constantin, membru corespondent al AȘM, profesor universitar, doctor habilitat (Academia de Științe a Moldovei);

PUI Aurel, profesor universitar, doctor (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România);

PIKUŁA Norbert, profesor universitar, doctor habilitat (Institutul de Asistență Socială al Universității Pedagogice din Cracow, Polonia);

TERENTIEVA Nataliia, profesor universitar, doctor habilitat (Universitatea Națională T. Shevchenko „Chernihiv Collegium”, Ucraina);

GHETMANENCO Natalia, conferențiar universitar, doctor (Praga, Cehia);

DAVIDENCO Andrey, profesor universitar, doctor habilitat (Universitatea din Cernigov, Ucraina);

NECULA Gina-Aurora, conferențiar universitar, doctor (Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, România);

GREMALSCI Anatol, profesor universitar, doctor habilitat (Institutul de Politici Publice);

CABAC Valeriu, profesor universitar, doctor (Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți);

GUȚU Vladimir, profesor universitar, doctor habilitat (Universitatea de Stat din Moldova);

COJOCARU Victoria, profesor universitar, doctor habilitat (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău);

COJOCARU Vasile, profesor universitar, doctor habilitat (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău);

PANICO Vasile, profesor universitar, doctor (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău);

URSU Ludmila, profesor universitar, doctor (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău);

BRAICOV Andrei, conferențiar universitar, doctor (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău);

BOCANCEA Viorel, conferențiar universitar, doctor (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău).

ZASTÎNCEANU Liubov, conferențiar universitar, doctor (Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți);

NEGARA Corina, conferențiar universitar, doctor (Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți);

SADOVEI Larisa, conferențiar universitar, doctor (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău).

Articolele științifice publicate în revistă au fost recenzate

Tehnoredactor: Pavel Maria, conf. univ., doctor în științe pedagogice

Asistența computerizată: Pavel Dorin, conf. univ., doctor în științe fizico-matematice

Adresa redacției: str. Ion Creangă, nr. 1
mun. Chișinău, MD-2069, Republica Moldova

Adresa web: revistaust.upsc.md

e-mail: reviste@ust.md

Tel. (373)078253896

Tiparul: CEP al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, 100 ex.
© Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

ISSN 1857-0623
E-ISSN 2587-3636

“Ion Creangă” State Pedagogical University of Chişinău

ISSN 1857-0623

E-ISSN 2587-3636

Type C

ACTA

ET

COMMENTATIONES

Sciences of Education

SCIENTIFIC JOURNAL

Nr. 2(44), 2026

DOI: <https://doi.org/10.36120/2587-3636.v44i2>

Chisinau, 2026

Editor-in-chief: LUPU Ilie, professor, doctor habilitatus ("Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău)

EDITORIAL BOARD:

BARBĂNEAGRĂ Alexandra, associate professor, doctor of sciences ("Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău);

COROPCEANU Eduard, professor, doctor of science ("Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău);

ANTOCI Diana, associate professor, doctor habilitatus ("Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău);

CHIRIAC Liubomir, professor, doctor habilitatus ("Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău);

CIORBĂ Constantin, professor, doctor habilitatus ("Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău);

DUCA Gheorghe, academician of the ASM, professor, doctor habilitatus (Academy of Sciences of Moldova);

RUSNAC Gheorghe, academician of the ASM, professor, doctor habilitatus (Academy of Sciences of Moldova);

GAINDRIC Constantin, Corresponding Member of ASM, professor, doctor habilitatus (Academy of Sciences of Moldova);

PUI Aurel, professor, doctor of sciences ("Alexandru Ioan Cuza" University of Iaşi, Romania);

PIKUŁA Norbert, professor, doctor habilitatus (Institute for Social Assistance of Pedagogical University of Krakow, Poland);

TERENTIEVA Nataliia, professor, doctor habilitatus (National University T. Shevchenko "Chernihiv Collegium", Ukraine);

GHEIMANENCO Natalia, associate professor, doctor of sciences (Prague, Czech Republic);

DAVIDENCO Andrey, professor, doctor habilitatus (Chernihiv University, Ukraine);

NECULA Gina-Aurora, associate professor, doctor of sciences ("Dunărea de Jos" University of Galaţi, Romania);

GREMALSCI Anatol, professor, doctor habilitatus (Institute for Public Policy, Republic of Moldova);

CABAC Valeriu, professor, doctor of sciences ("Alecu Russo" State University from Bălţi);

GUȚU Vladimir, professor, doctor habilitatus (Moldova State University);

COJOCARU Victoria, professor, doctor habilitatus ("Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău);

COJOCARU Vasile, professor, doctor habilitatus ("Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău);

PANICO Vasile, professor, doctor of sciences ("Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău);

URSU Ludmila, professor, doctor of sciences ("Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău);

BRAICOV Andrei, associate professor, doctor of sciences ("Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău);

BOCANCEA Viorel, associate professor, doctor of sciences ("Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău);

ZASTÎNCEANU Liubov, associate professor, doctor of sciences („Alecu Russo" State University from Bălţi);

NEGARA Corina, associate professor, doctor of sciences ("Alecu Russo" State University from Bălţi);

SADOVEI Larisa, associate professor, doctor of sciences ("Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău).

The scientific articles published in the journal have been reviewed

Technical editor: Pavel Maria, associate professor, doctor of sciences

Computer assistance: Pavel Dorin, associate professor, doctor of sciences

Address: 1, Ion Creangă street
MD2069, Chisinau, Republic of Moldova

Web adress: revistaust.upsc.md

e-mail: reviste@ust.md

Tel. (373)078253896

Printing house: EPC of "Ion Creangă" State Pedagogical University, 100 copies

© "Ion Creangă" State Pedagogical University of Chişinău

ISSN 1857-0623

E-ISSN 2587-3636

TABLE OF CONTENT

CALMUTCHI Laurentiu, TURAN Ozkan. Problems with parameters as a valuable teaching tool of the intellectual development of students	7
PAVEL Maria, PAVEL Dorin. Quality assurance of pedagogical research through statistical arguments.....	18
VASCAN Teodora. Burnout among university professors in the Republic of Moldova: from silent exhaustion to the crisis of the higher education system	27
VASCAN Teodora. Integrating artificial intelligence into the study of school informatics.....	41
ANDONI Dumitru, ENI Nicu, GLOBA Angela, GASNAS Ala. Identifying disinformation narratives: a systemic approach	51
PARAHONCO Alexandr. Artificial intelligence in higher education in Moldova: pedagogical opportunities, institutional challenges, and emerging practices	61
NEGRILA Ion, RADUT-TACIU Ramona. Extending musical education – Romanian legislative and curricular references	71
SEYIDOVA Nigar Vagif gizi. Semantic changes in the dialogic discourse of literary texts	79
TOMILINA Liliana. Educational tasks as a means of developing cognitive independence of primary school students	87
BOTNAR Ludmila. Conceptual frameworks and reflections on the institutionalisation of non-formal education (NFE).....	96
CHIVU Andreea. The profile of the learning-to-learn competence in primary school students	106
COCEANJI Nadejda. Methods and techniques for forming communicative competence in the Gagauz language in gymnasium students through development of dialogical speech skills	114
CUROS Liudmila. Qualitative research methods applied to educational policies in the Republic of Moldova in the context of alignment with European Union standards.....	121
DRAGOMIR Diana-Elena. Adaptation to the student environment and academic demands: empirical analysis	133
ENACHE Amalia. Reflection as an integrative element in preschool experiential learning	146
GEORGESCU Ioana-Corina. Psycho-pedagogical conditions for preventing and reducing bullying-type aggressiveness in educational institutions.....	156
LAPADUS Ema-Rebeca. The pedagogical value of oral discourse in the development of teachers' linguistic identity.....	174
LINCA Sofia. Participation of social partners in creating an inclusive educational environment	187
MOTFOLEA Dana-Maria. Formative approach on developing the motivation for learning English by primary school students.....	192
RACHERU Daniela. The structural dimensions of digital communication competence in primary school students.....	202
SEMENIUC Natalia. Values and principles of student participation in democratic decision-making processes	210
SURDU Liliana. Facilitating socio-educational inclusion of students with special educational needs through self-esteem development.....	219

CUPRINS

CALMUȚCHI Laurențiu, TURAN Ozkan. Probleme cu parametri ca instrument didactic valoros al dezvoltării intelectuale a elevilor	7
PAVEL Maria, PAVEL Dorin. Asigurarea calității cercetării pedagogice prin argumente statistice	18
VASCAN Teodora. Arderea profesională a profesorilor universitari din Republica Moldova: de la epuizare silențioasă la criza sistemului de învățământ superior	27
VASCAN Teodora. Integrarea inteligenței artificiale în studierea informaticii școlare	41
ANDONI Dumitru, ENI Nicu, GLOBAL Angela, GASNAȘ Ala. Identificarea narativelor de dezinformare: o abordare sistemică	51
PARAHONCO Alexandr. Inteligența artificială în învățământul superior din Republica Moldova: oportunități pedagogice, provocări instituționale și practici emergente	61
NEGRILĂ Ion, RĂDUȚ-TACIU Ramona. Extinderea educației muzicale – referințe legislative și curriculare românești	71
SEYIDOVA Nigar Vagif gizi. Modificări semantice în discursul dialogic al textelor literare ...	79
TOMILINA Liliana. Sarcini educaționale ca mijloc de dezvoltare a independenței cognitive la elevii din școală primară	87
BOTNAR Ludmila. Repere conceptuale și reflecții privind instituționalizarea educației nonformale (ENF).....	96
CHIVU Andreea. Profilul competenței de a învăța să înveți la elevii din învățământul primar.....	106
COCEANJI Nadejda. Metode și tehnici de formare a competenței comunicative în limba găgăuză la elevii ciclului gimnazial prin dezvoltarea abilităților de vorbire dialogică	114
CUROȘ Liudmila. Metode de cercetare calitativă a politicilor educaționale din Republica Moldova în contextul adaptării la standardele Uniunii Europene	121
DRAGOMIR Diana-Elena. Adaptarea la mediul studentesc și solicitările academice: analiză empirică	133
ENACHE Amalia. Reflecția ca element integrator în învățarea experiențială preșcolară.....	146
GEORGESCU Ioana-Corina. Condiții psihopedagogice de prevenire și diminuare a agresivității de tip bullying în instituțiile de învățământ	156
LĂPĂDUȘ Ema-Rebeca. Valoarea pedagogică a discursului oral în dezvoltarea identității lingvistice a cadrelor didactice	174
LINCĂ Sofia. Participarea partenerilor sociali la crearea unui mediu educațional incluziv.....	187
MOTFOLEA Dana-Maria. Demers formativ privind dezvoltarea motivației pentru învățarea limbii engleze de către elevii claselor primare	192
RACHERU Daniela. Dimensiunile structurale ale competenței de comunicare digitală la elevii din învățământul primar.....	202
SEMENIUC Natalia. Valori și principii ale participării elevului în procesele decizionale democratice.....	210
SURDU Liliana. Facilitarea incluziei socio-educative a elevilor cu nevoi educaționale speciale prin dezvoltarea stimei de sine	219